

Antwoordenboek

Recht voor het middenkader

versie mei 2021

Inhoudsopgave

1.2	Gedragsregels	3
1.3	Rechtsregels.....	4
1.4	Publiekrecht en privaatrecht.....	5
1.5	Dwingend recht en aanvullend recht	6
2.2	Wetten, gewoonten en verdragen	7
2.3	Jurisprudentie	8
3.2	De rechterlijke organisatie	9
3.3	De rechterlijke bevoegdheid	10
4.2	De hoofdlijn van de procedure.....	11
4.3	Mediation	12
5.2	Het kort geding	13
5.3	Arbitrage	14
6.2	Bewijs en bewijsmiddelen.....	15
7.2	Rechtsmiddelen.....	16
7.3	Dwangmiddelen.....	17
8.2	Persoon en handelingsbekwaamheid.....	18
9.2	Wettelijk huwelijk, geregistreerd partnerschap, het samenlevingscontract	19
9.3	Gemeenschap van goederen of huwelijkse voorwaarden dan wel partnerschap-voorwaarden.....	20
9.4	Huwelijksontbinding.....	21
9.5	Beëindiging van een geregistreerd partnerschap.....	22
10.2	Beëindiging van een geregistreerd partnerschap.....	23
10.3	Testament	24
11.2	Vermogen: goederen, zaken, rechten en schulden.....	25
11.3	Onroerende en roerende zaken; registergoederen	26

11.4	Vermogensrechten: volledige en beperkte, relatieve- en absolute rechten, zakelijke rechten	27
12.2	Eigenaar, bezitter, houder	28
13.2	Eigendomsverkrijging door overdracht.....	29
14.2	De verbintenis	30
14.3	De overeenkomst	31
14.4	Eisen die aan een geldige overeenkomst gesteld worden.....	32
14.5	Algemene voorwaarden	33
14.6	Toerekenbaar nakomen in de nakoming en overmacht.....	34
15.2	Koop en verkoop	35
16.2	Huur en verhuur	36
16.3	Huurbescherming.....	37
17.2	De arbeidsovereenkomst	38
17.3	Ontslag.....	39
18.2	Onrechtmatig gedrag	40
18.3	Schade en smartengeld	41
19.2	Schadeverzekering en sommenverzekering	42
19.3	Sociale zekerheid	43
20.2	Belastingen	44
21.2	Vereniging en Stichting	45
22.2	Beroep, bedrijf en onderneming, de eenmanszaak.....	46
23.2	Maatschap, vennootschap onder firma en commanditaire vennootschap	47
24.2	Naamloze vennootschap (NV) en besloten vennootschap (BV)	48
25.2	De Kamer van Koophandel	49
26.2	Incasso.....	50
27.2	Faillissement	51
27.3	Surseance van betaling.....	52
27.4	Schuldsanering	53
28.2	Voorrang	54
28.3	Retentie (terughouding) en reclame (terugvordering)	55
29.2	De beperkte zekerheidsrechten pand en hypotheek.....	56
30.2	Het publiekrecht	57
30.3	Staatsrecht.....	58
30.4	Bestuursrecht en bestuursrechtspraak.....	59
30.5	Strafrecht.....	60

1.2 Gedragsregels

Kennisvragen

1. Om wanorde en willekeur te voorkomen.
2. In alle gemeenschappen.
3. De mensengemeenschap naar behoren te laten functioneren.
4. De desbetreffende gemeenschap zelf.
5. De rechter speelt hierbij geen rol.
6. Gedragsregels zijn de in een mensengemeenschap geldende voorschriften om het samenleven naar behoren te laten verlopen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, het gezin als mensengemeenschap bepaalt haar eigen regels en handhaaft deze.
2. Nee, de school kan slechts regels maken die gelden binnen de schoolgemeenschap.
3. Ja, op grond van een gedragsregel die dit huwelijk niet toestaat.

Casus

Doping op de Olympische Spelen

1. Ja, het betreft regels waaraan leden en deelnemers zich moeten houden.
2. Neen, het zijn gedragsregels waarvan de nakoming niet via een rechter afgedwongen kan worden.
3. Neen, deze mogelijkheid bestaat slechts voor leden.

1.3 Rechtsregels

Kennisvragen

1. Een rechtsregel is afkomstig van de wettige overheid, een gedragsregel niet.
Ook goed is:
Een gedragsregel kan niet worden afgedwongen door tussenkomst van een rechter, een rechtsregel wel.
2. Omdat de rechtsregel afkomstig is van de wettige overheid.
3. Een middel om nakoming af te dwingen.
4. Dat de rechtsregel geen onderscheid mag maken tussen verschillende groepen mensen.
5. Alle in Nederland geldende rechtsregels.
6. Van de wettige overheid afkomstige gedragsregels, waarvan de nakoming kan worden afgedwongen door tussenkomst van de rechter.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, de regel is niet afkomstig van de wettige overheid, maar van het KNVB bestuur.
2. Ja, deze regel wordt dan gemaakt door de wettige overheid.
3. Nee, deze bepaling discrimineert.

Casus

Het Amsterdams lieverdje

1. Een gedragsregel, afkomstig van het schoolbestuur en geldend binnen de schoolgemeenschap.
2. Gevangenisstraf
3. De landelijke overheid, want het strafrecht geldt in het hele land.

1.4 Publiekrecht en privaatrecht

Kennisvragen

1. Omdat het de rechtsbetrekkingen tussen de overheid en de burger regelt.
2. Omdat door koop er rechtsbetrekkingen tussenburgers ontstaan.
3. Omdat er regels nodig zijn die de samenleving ordenen waar de burgers zich niet aan kunnen onttrekken.
4. Als de overheid niet haar gezagsfunctie uitoefent, maar als burger aan de rechtsregels deelneemt.
5. Publiekrecht regelt de rechtsbetrekkingen tussen de overheid en de burgers.
6. Privaatrecht regelt de rechtsbetrekkingen tussen de burgers onderling.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, het regelt rechtsbetrekkingen tussen de overheid en de burger
2. Ja, het regelt rechtsbetrekkingen tussen de burgers onderling.
3. Ja, dan treedt de overheid als burger op.

Casus

De erfenis

1. Tot het privaatrecht; het regelt de rechtsbetrekkingen tussen de burgers onderling.
2. Ja, over erfenissen moet belasting betaald worden.
3. Nee, het belastingrecht is publiekrecht, burgers kunnen zich hier niet aan onttrekken.

1.5 Dwingend recht en aanvullend recht

Kennisvragen

1. Omdat van regels van strafrecht niet mag worden afgeweken.
2. Nooit.
3. Als partijen in een onderlinge overeenkomst een andere regeling hebben afgesproken.
4. Regelend recht.
5. Rechtsregels waarvan niet mag worden afgeweken.
6. Rechtsregels waarvan mag worden afgeweken door een eigen regeling van de betrokken partijen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, van deze regel mag in onderling overleg worden afgeweken, het is dus aanvullend recht.
2. Nee, verkeersregelingen moeten worden nageleefd, dus behoren ze tot het dwingend recht.
3. Ja, alleen in onderling overleg tussen beide partijen, in dit geval de verhuurder en de huurder, zou met huurbetaling mogen worden gestopt.

Casus

Promotie van Drechtstad naar Drechtstad

1. Dat het concurrentiebeding niet geldig is wanneer de werknemer het niet schriftelijk heeft aanvaard.
2. Ja, dat blijkt uit dit voorbeeld. (Ook andere voorbeelden kunnen goed gerekend worden).
3. In het burgerlijk recht bestaan regels van dwingend recht waar niet van mag worden afgeweken en regels van aanvullend recht waarvan dit wel mag.

2.2 Wetten, gewoonten en verdragen

Kennisvragen

1. Wetten, gewoonten, verdragen, jurisprudentie.
2. Vindplaats van recht.
3. Algemeen geldende schriftelijke rechtsregels van de overheid.
4. Als afwijking hiervan als onrechtvaardig wordt ervaren.
5. Plaatselijk of regionaal gebruik.
6. Internationale overeenkomst van overheden.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, het is een schriftelijke rechtsregel van de gemeentelijke overheid.
2. Ja, op de rechtsbron gewoonte.
3. Nee, het betreft hier een overeenkomst tussen de overheid van Dubai en de particuliere onderneming Boskalis.

Casus

Kopen bij een pilsje

1. De wet en de gewoonte.
2. - Het verkopen bij opbod en afmijnen.
- Het aanbieden van koffie of een pilsje waarvan de koper de kosten moet betalen.
3. Als de gewoonte het aanbieden van consumpties omvat, dan kan tegen het aanbieden daarvan geen bezwaar worden gemaakt.

2.3 Jurisprudentie

Kennisvragen

1. Omdat rechtsregels op heel veel gevallen toegepast moeten kunnen worden.
2. De rechters.
3. Door de rechtsregels op een concrete situatie toe te passen.
4. Wanneer rechtsregels door de rechters tot aan de hoogste rechterlijke instantie op dezelfde manier worden uitgelegd.
5. Doordat rechters de uitleg van de rechtsregels waar mogelijk aanpassen aan de heersende maatschappelijke opvattingen.
6. Uitleg en verduidelijking van rechtsregels door de rechters die deze rechtsregels hebben toegepast op concrete gevallen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Neen, arbiters behoren niet tot de rechterlijke macht.
2. Nee, rechters inclusief de Hoge Raad zijn tongzoenen met iemand die dat niet wil, als verkrachting gaan zien. Een andere interpretatie/uitleg van de bestaande rechtsregels, dus.

Overigens wordt een tongzoen sinds het 'tongzoenarrest' van 26 november 2013 niet meer als verkrachting gezien. Het is nog steeds mogelijk dat het in de toekomst wel onder verkrachting valt, zonder dat daar een wetswijziging voor nodig is.
3. Ja, maar iedere rechtbank in zijn eigen arrondissement. Er is dan geen sprake van constante jurisprudentie.

Casus

Homo roepen tegen een agent

1. De wet en jurisprudentie.
2. Doordat bij een hogere rechterlijke instantie zijn vonnis vernietigd werd.
3. Ja, alle rechters tot in de hoogste instantie leggen nu de wet op dezelfde manier uit.

3.2 De rechterlijke organisatie

Kennisvragen

1. Het oplossen van geschillen.
2. 11 arrondissementsrechtbanken, 4 gerechtshoven, 1 Hoge Raad
3. De arrondissementsrechtbank in haar arrondissement;
Het gerechtshof in zijn ressort;
De Hoge Raad over heel Nederland.
4. Burgerlijke zaken en strafzaken.
5. - In de sector kanton wordt rechtgesproken door een rechter.
- De arrondissementsrechtbank kent enkelvoudige kamers, hierin wordt door één rechter rechtgesproken.
- In de meervoudige kamer hebben drie rechters zitting.
- Het gerechtshof oordeelt met drie personen die geen rechter, maar raadsheer worden genoemd.
- De Hoge Raad oordeelt met vijf raadsheren.
6. Alle met rechtspraak belaste instanties samen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, de kantonrechter in de sector kanton oordeelde alleen;
het gerechtshof oordeelde met drie personen;
de Hoge Raad oordeelde met vijf personen.
2. Nee, de directie hoort niet tot de rechterlijke macht.
3. Ja, in onderling overleg mogen personen kiezen door wie zij hun burgerlijk conflict willen laten oplossen.

Casus

Als de drank is in de man, is de wijsheid in de kan

1. Voor de rechtbank.
2. Nee, de rechters zijn onafhankelijk.
3. Ja, in Den Haag is een gerechtshof, en ook de Hoge Raad is er gevestigd.

3.3 De rechterlijke bevoegdheid

Kennisvragen

1. Alle vorderingen gaan naar de rechtbank.
2. De sector kanton van de rechtbank is bevoegd voor alle vorderingen tot € 25.000,-. Verder alle arbeidszaken, huurzaken en huurkoopzaken tot elk bedrag. Ook heeft de kantonrechter bevoegdheid om conflicten tot € 40.000,- over een consumentenkoop en consumentenkrediet te berechten.
3. Welke rechterlijke instantie van een bepaalde soort mag de zaak behandelen.
4. Bepalend is de woonplaats van de gedaagde, van degene van wie iets wordt geëist.
5. Bij de kantonrechter is dit niet nodig.
6. Eiser is degene die een burgerlijk proces begint.
Tegen de gedaagde wordt het proces gevoerd.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. De sector kanton van de rechtbank want het is een arbeidszaak.
2. Nee, haar vriend kan optreden als haar gemachtigde.
3. De gedaagde woont in de kantonlocatie Leiden van het arrondissement Den Haag. Het proces vindt dus in Leiden plaats.

Casus

Zuidenwind met een luchtje

1. De sector kanton van de rechtbank.
2. De rechtbank.
3. Bij de sector kanton is geen advocaat noodzakelijk. Bij de rechtbank wel.

4.2 De hoofdlijn van de procedure

Kennisvragen

1. Eiser en gedaagde.
2. Met een dagvaarding
3. Een dagvaarding bevat:
  - een oproep voor het proces;
  - wat er geëist wordt;
  - waarom de eiser recht denkt te hebben op het geëiste.
4. Het conflict te beëindigen doordat partijen het samen eens worden over het conflict.
5. Dagvaarding.
Tijdens de behandeling: conclusie van eis, conclusie van antwoord, comparitie, (soms repliek en dupliek).
6. Vonnis of schikking.
Bij de sector kanton hebben partijen geen advocaat nodig. Ze mogen zelf, of door middel van een gemachtigde, hun belangen behartigen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, in de dagvaarding moet staan waarom de eiser recht denkt te hebben op het geëiste.
2. Nee, de tegenpartij moet uitleggen waarom hij gelijk denkt te hebben. Dit doet hij nu niet.
3. Nee, omdat bij de sector kanton geen advocaat nodig is.

Casus Een vluggertje van een proces

1. Absoluut competent is de sector kanton, het betreft hier een vordering beneden € 25.000,-. Relatief competent is de rechtbank van Den Haag, de zaak wordt echter in de kantonlocatie Gouda behandeld. Ook goed rekenen: De sector kanton (kantongerecht) Gouda. De gedaagde woont in Gouda.
2. Ja, als er schriftelijk geprocedeerd wordt, moet de zaak telkens verdaagd worden om de partijen tijd te geven om de schriftelijke stukken (conclusies) op te stellen.
3. Dan kan geprobeerd worden om eiser en gedaagde het samen eens te laten worden.

4.3 Mediation

Kennisvragen

1. Als de rechtbank denkt dat de zaak in onderling overleg opgelost kan worden.
2. Vragen over wat mediation is beantwoorden en helpen zoeken naar een geschikte mediator.
3. Met behulp van een onafhankelijk tussenpersoon zoeken naar het oplossen van een conflict.
4. Dan wordt het proces geschorst.
5. Dan moeten ze de uitkomst van de mediation neerleggen in een vastleggingsovereenkomst.
6. Dan wordt het proces hervat.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, in onderling overleg moet dit conflict op te lossen zijn.
2. Een aan de rechtbank verbonden mediationfunctionaris kan uitleggen wat mediation is en eventuele vragen hierover beantwoorden.
3. Nee, als ze er niet uitkomen, gaat het proces verder. Komen ze er wel uit dan moeten de partijen zich aan de mediationovereenkomst houden.

Casus

De erfenis

1. De rechtbank.
2. Omdat dit conflict samen opgelost kan worden met behulp van een onafhankelijke tussenpersoon.
3. Dan zal de rechtbank een uitspraak doen.

5.2 Het kort geding

Kennisvragen

1. Als er een spoedeisend belang is en de mogelijkheid van een voorlopige voorziening bestaat.
2. De voorzieningenrechter. (De president van de rechtbank of de kantonrechter)
3. Nee, slechts een voorlopige voorziening.
4. Snelle procesvoering; minder formaliteiten; het vonnis is direct uitvoerbaar.
5. Nee, het vonnis is direct uitvoerbaar.
6. Een vereenvoudigde, snelle procedure, waarin door de voorzieningenrechter voorlopige voorzieningen kunnen worden genomen die in een noodsituatie nodig zijn.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, ook de kantonrechter kan als voorzieningenrechter optreden
2. Ja, dit betreft een spoedeisende zaak waarin een voorlopige voorziening mogelijk is.
3. Nee, het betreft geen spoedeisende zaak. De schuldenaar wachtte zelf een half jaar.

Casus

De afgewezen minnaar

1. Het betreft hier een spoedeisende situatie en een directe voorlopige voorziening is mogelijk.
2. Nee, vriendschap verbroken verklaren is geen bevoegdheid die de rechter op grond van de wet toekomt. Het is dus ook geen onderwerp voor een kort geding.
3. Een voorlopige voorziening waarbij aan de man (onder bepaling van een dwangsom) een "volgverbod" of een "straatverbod" werd opgelegd.

5.3 Arbitrage

Kennisvragen

1. De gewone rechter is altijd bevoegd; alleen wanneer alle betrokken partijen dit willen, kan het conflict aan anderen ter oplossing worden voorgelegd.
2. Eenvoudige procesvoering; tijdwinst; specifieke deskundigheid.
3. De arbiters.
4. Omdat er dan altijd een beslissing genomen kan worden. De stemmen kunnen dus niet staken.
5. Als van een rechterlijk vonnis.
6. Het berechten van een geschil door andere personen dan beroepsrechters.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, partijen waren immers met elkaar overeengekomen dat een dergelijk geschil aan de Raad van Arbitrage voor de Bouwbedrijven voorgelegd zou worden.
2. Nee, over arbitrage moeten beide partijen het eens zijn.
3. Nee, een rechter moet altijd tot een uitspraak komen.

Casus

Na de diploma-uitreiking

1. Ja, drie arbiters is een oneven aantal.
2. Tijdwinst.
3. Nee, als een vonnis.

6.2 Bewijs en bewijsmiddelen

Kennisvragen

1. Degene die iets beweert, moet dit ook bewijzen.
2. Als de billijkheid dit vereist.
3. Geschriften en getuigen.
4. De door de notaris als onafhankelijk ambtenaar heeft een grote mate van betrouwbaarheid wanneer hij een akte opmaakt. Getuigen die geen belang bij de zaak hebben zijn betrouwbaarder dan getuigen met een belang.
5. Vaststaande feiten en erkende feiten.
6. Het aantonen in een proces van de juistheid of onjuistheid van bepaalde feiten.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, de eiser beweert iets dat de gedaagde ontkent, dan zal de rechter de eiser opdragen dit te bewijzen.
2. Nee, de gedaagde zal dan de terugbetaling moeten bewijzen.
3. Nee, het betreft hier een vaststaand feit; de rechter weet immers dat het om kwart over tien 's avonds geen klaarlichte dag is.

Casus

Een grensconflict in het binnenland

1. Een geschrift, de notariële akte.
2. Ja, de wet geeft partijen een grote vrijheid bij het kiezen van de middelen om hun gelijk aan te tonen.
3. Aan de verklaring van de buurtbewoner bij wie geen eigen belang mee-speelt, en die daardoor objectiever kan zijn.

7.2 Rechtsmiddelen

Kennisvragen

1. De eerste keer dat een zaak door een rechterlijke instantie behandeld wordt. Dit heet zo omdat later de zaak nogmaals door hogere rechterlijke instanties behandeld kan worden.
2. Verzet, hoger beroep, cassatie.
3. - Verzet alleen tegen een verstekvonnis; binnen veertien dagen nadat dit vonnis aan de gedaagde bekend is geworden.
- Hoger beroep alleen tegen een vonnis dat op tegenspraak is geweest; binnen drie maanden na de dag van uitspraak.
- Cassatie alleen wanneer het recht verkeerd is toegepast en geen verzet of hoger beroep mogelijk is; binnen drie maanden na de dag van uitspraak.
4. Bij verzet wordt de zaak behandeld door de rechter die het verstekvonnis wees; bij hoger beroep door het gerechtshof; bij cassatie door de Hoge Raad.
5. Middelen om op te komen tegen een rechterlijke beslissing waarmee men het niet eens is.
6. Een vonnis tegen iemand die niet ter terechtzitting verscheen en dus geen verweer voerde.
7. Het opkomen tegen een verstekvonnis.
8. Als er geen rechtsmiddel meer mogelijk is heeft het vonnis kracht van gewijsde. Het vonnis kan nu uitgevoerd worden.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Verzet zou mogelijk zijn als de gedaagde niet was verschenen; hoger beroep als één van de partijen het niet eens was met het op tegenspraak gewezen rechtbankvonnis. Cassatie is niet mogelijk, omdat ofwel verzet ofwel hoger beroep open stond.
2. Nee, hij had drie maanden de tijd om in hoger beroep te gaan.
3. Nee, eerst moest de zaak in hoger beroep worden behandeld.

Casus

Varkentje wassen in Twente

1. Ja, want persoonlijk verweer voeren in een rechtbankprocedure is niet mogelijk.
2. Verzet tegen dit verstekvonnis bij de rechtbank in Almelo.
3. Ja, bij de sector kanton kon zij persoonlijk verweer voeren. Tegen het op tegenspraak gewezen vonnis was dan hoger beroep mogelijk.

7.3 Dwangmiddelen

Kennisvragen

1. Dan kan het vonnis uitgevoerd worden met behulp van dwangmiddelen.
2. Beslaglegging; openbare verkoop van in beslag genomen goederen; dwangsom; lijfsdwang (gijzeling).
3. Beslag dat gelegd wordt om iemand te dwingen aan een rechterlijke uitspraak te voldoen. Het heet zo omdat het dient tot executie (tenuitvoerlegging) van een rechterlijke beslissing.
4. Om iemand te dwingen aan een verplichting te voldoen die niet bestaat uit het geven van een geldsom.
5. Opsluiting voor de periode van hoogstens een jaar, zolang iemand blijft weigeren een door de rechter bevolen prestatie te leveren.
6. Middelen om de voldoening aan een rechterlijke beslissing af te dwingen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, de deurwaarder zal zoveel goederen in beslag nemen als nodig is om bij openbare verkoop € 420,- plus executiekosten op te brengen.
2. Ja, de beslaglegger heeft alleen maar recht op € 3.000,-. En de beslagleggingskosten zijn voor haar rekening. Zij krijgt dus € 400,- terug.
3. Ja, op deze manier kon zij haar ex-echtgenoot dwingen zijn alimentatieverplichtingen na te komen.

Casus

De prins en zijn gezelschap

1. Dwangsom, een bepaald bedrag voor elke week dat men rectificatie zou nalaten.
2. Onbeperkt, tenzij de rechter hiervoor een bepaalde termijn bepaalde.
3. Nee, alleen mensen kunnen eventueel gegijzeld worden, weekbladen niet.

8.2 Persoon en handelingsbekwaamheid

Kennisvragen

1. Wanneer het een drager van rechten en plichten betreft.
2. Rechtspersonen.
3. Een handelingsbekwame kan zijn wettelijke rechten zelf uitoefenen, een handelingsonbekwame niet.
4. - minderjarigen; zij worden vertegenwoordigd door hun wettelijk vertegenwoordiger (meestal ouder of voogd).
- meerderjarigen die onder curatele zijn gesteld; zij worden vertegenwoordigd door hun curator.
5. Persoon: drager van wettelijke rechten.
Natuurlijk persoon: de mens.
Rechtspersoon: geen mens maar toch een drager van rechten.
6. Handelingsbekwaam is de mens die zijn rechten zelfstandig kan uitoefenen.
Handelingsonbekwaam is de mens die zijn rechten niet zelfstandig kan uitoefenen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, de Staat is een rechtspersoon. De miljoenen mensen zijn miljoenen natuurlijke personen.
2. Ja, want de onder curatele gestelde kon niet zelfstandig een dergelijke rechtshandeling verrichten.
3. Nee, alleen levende mensen gelden als natuurlijk persoon.

Casus

Minderjarig maar niet minderwaardig

1. Omdat ook een minderjarige wettelijke rechten en verplichtingen heeft.
2. Goedkeuring of medewerking van zijn ouders of voogd.
3. Nee, want een minderjarige heeft wel degelijk rechten; hij kan ze alleen niet zelfstandig uitoefenen.

9.2 Wettelijk huwelijk, geregistreerd partnerschap, het samenlevingscontract

Kennisvragen

1. - Beide partijen moeten meerderjarig zijn.
- Ze moeten beide ongehuwd zijn en/of geen geregistreerd partnerschap hebben gesloten.
- Ze mogen geen broer en zus van elkaar zijn of van elkaar afstammen.
2. In de woonplaats van één van de twee. Aanwezig moeten zijn: de geboorteaktes, de uittreksels van de BRP en identiteitsbewijzen van beiden.
3. In elke Nederlandse gemeente.
4. - De partners mogen naar keuze geslachtsnaam van de ander gaan voeren of deze voor, of na, de eigen geslachtsnaam plaatsen.
- Partners krijgen tegenover elkaar een onderhoudsplicht (alimentatieplicht): zij moeten elkaar 'al het nodige' verschaffen.
- Van een kind dat tijdens het huwelijk of het geregistreerd partnerschap geboren wordt, oefenen de partners gezag uit.
- Het vermogen van de partners smelt samen (tenzij een andere regeling is getroffen).
5. Beide partners.
6. Om te voorkomen dat er gemeenschap van goederen ontstaat.
7. Omdat men dan belangrijke rechten krijgt zoals pensioenrechten, gunstiger erfbelasting en secundaire arbeidsvoorwaarden van en voor de partner.
8. - De financiële bijdrage in de kosten van de huishouding.
- De financiële bijdrage in de kosten van elkaars levensonderhoud.
- De verdeling van de bezittingen indien er een einde komt aan het samenleven.
- Afspraken over alles wat met de woning te maken heeft.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, echtgenoten hebben onderling een onderhoudsplicht..
2. Nee, beide partners.
3. Ja, Kraak-Helder, en Helder is toegestaan, evenals Helder-Kraak.

Casus

Een driedubbele man

1. Nee, de Thaise jongen was meerderjarig.
2. Nee, een geregistreerd partnerschap tussen personen van hetzelfde geslacht is toegestaan.
3. Nee, wie getrouwd is mag geen geregistreerd partnerschap aangaan.

9.3 Gemeenschap van goederen of huwelijkse voorwaarden dan wel partnerschapsvoorwaarden

---

Kennisvragen

1. Hun vermogens smelten door het huwelijk, of de registratie, samen tot één gemeenschappelijk vermogen. Alles gaat in één pot. Zij hebben dan een gemeenschap van goederen.
2. Voor schulden die één van de partners maakt is het gezamenlijke vermogen van beiden aansprakelijk.
3. Beide partners.
4. Een akte van huwelijkse (partnerschaps-)voorwaarden moet worden opgemaakt door een notaris. Zij hoort te worden ingeschreven in het huwelijksgoederenregister bij de rechtbank. Dit register is openbaar. Wie er belang bij heeft, kan inzage krijgen.
5. Bij gemeenschap van goederen in hun huwelijk en ook bij een geregistreerd partnerschap vormen de vermogens van beide partners één gemeenschappelijk vermogen.
6. Huwelijkse (en ook partnerschapsvoorwaarden) zijn in een notariële akte vastgelegde afspraken tussen partners, over hoe het tijdens hun huwelijk (of geregistreerd partnerschap) zal zijn gesteld met hun vermogens.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, voor rechtsgeldige huwelijkse voorwaarden zijn naast onderlinge overeenstemming ook een notariële akte en inschrijving in het Huwelijksgoederenregister nodig.
2. Nee, de vrouw wint de prijs, maar de prijs valt in de gemeenschap van goederen waarin de man voor 50% deelneemt.
3. Nee; de partners beslissen zelf of hun huwelijk of partnerschapsregistratie onder huwelijkse/partnerschapsvoorwaarden wordt gesloten.

Casus

Een grachtenpand in de familie

1. Nee, huwelijkspartners zelf beslissen of zij huwelijkse voorwaarden willen maken.
2. Ja, door het maken van huwelijkse voorwaarden kunnen de vermogens van de man en de vrouw gescheiden blijven en zou het grachtenpand tot het vermogen van het meisje gaan behoren.
3. Door in hun testament op te nemen dat het grachtenpand niet in de gemeenschappelijke boedel komt.

9.4 Huwelijksontbinding

Kennisvragen

1. Door echtscheiding en door de dood.
2. - het huwelijk moet 'duurzaam ontworicht' zijn;
- de rechtbank moet deze echtscheiding uitspreken;
- deze rechterlijke beslissing moet worden ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.
3. Op het moment dat één van de echtelieden dit stelt.
4. Als de echtscheiding bij de burgerlijke stand is ingeschreven.
5. Ouderlijk gezag over minderjarige kinderen kan eindigen door ontbinding van het huwelijk waaruit die kinderen werden geboren. Meestal bepaalt de rechter dat beide ouders gezamenlijk het ouderlijk gezag uit blijven oefenen.
6. Als dat in het belang van de kinderen is.
7. Echtscheiding is ontbinding van een huwelijk wegens duurzame ontworichting.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, slechts duurzame ontworichting van het huwelijk geldt als echtscheidingsgrond.
2. Ja, kinderen gedurende een huwelijk geboren, hebben de echtgenoot als wettige vader.
3. Nee, alleen duurzame ontworichting van het huwelijk geldt als echtscheidingsgrond.

Casus

De vliegenier die wegvloog

1. Dit moet duurzame ontworichting zijn.
2. Nee, de rechterlijke beslissing moest nog worden ingeschreven bij de burgerlijke stand.
3. Nee, het huwelijk was dan niet ontbonden; de piloot zou dan bigamie plegen.

9.5 Beëindiging van een geregistreerd partnerschap

Kennisvragen

1. Zonder tussenkomst van de rechter door het opmaken van een akte door een advocaat of notaris waarin staat dat het huwelijk duurzaam ontworicht is. Met tussenkomst van de rechter.
2. Als de partners het eens zijn over de ontbinding van hun partnerschap.
3. De verdeling van de schulden en de bezittingen;
De eventuele alimentatie voor partner en kinderen;
Wie de woning mag bewonen.
4. De beide partners en de advocaat of notaris.
5. Op de ontbinding van het huwelijk door echtscheiding.
6. Als de ontbinding is ingeschreven bij de burgerlijk stand.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, door bij een notaris of een advocaat een akte op te maken waarin verklaard wordt dat het partnerschap duurzaam ontworicht is.
2. Nee, beide partners hebben een onderhoudsplicht ten opzichte van elkaar. Degenen die geen baan heeft, heeft recht op alimentatie.
3. Ja, nu moet de gemeenschap verdeeld worden.

Casus

Een duur grapje

1. Ja, als zij stelt dat het partnerschap duurzaam ontworicht is.
2. Het ontstane gemeenschappelijke vermogen moet nu verdeeld worden.
3. Als de ontbinding gevraagd wordt bij de rechtbank heeft zij een advocaat nodig.

10.2 Beëindiging van een geregistreerd partnerschap

Kennisvragen

1. Door de persoon zelf bij testament, of als er geen testament is door de wet.
2. De kinderen van degene die is overleden.
3. Het testament.
4. De huwelijkspartner/geregistreerde partner en de kinderen.
5. Groep 2 komt aan bod als er geen personen uit groep 1 zijn. Tot groep 2 behoren ouders, broers en zussen.
6. Het gehele vermogen van een overledene op het tijdstip van zijn dood.
7. Personen onder wie de nalatenschap moet worden verdeeld.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, zijn kind erfde als enige.
2. Nee, behalve de ouders waren de broers en/of zusters ook erfgenamen.
3. Nee, de geëmigreerde broer was ook erfgenaam en bleef recht op zijn deel houden.

Casus

Vriendschap voor de helft?

1. Het huis hoorde voor 50% tot de nalatenschap.
2. Nee, de bloedverwanten van de overledene waren zijn erfgenamen.
3. De broer en zus waren dan zijn erfgenamen.

10.3 Testament

Kennisvragen

1. De notaris.
2. De laatst gemaakte bepalingen.
3. In het Centraal Testamentenregister te 's-Gravenhage.
4. Een legaat is een omschreven goed of geldbedrag.
5. Legataris is degene die een legaat ontvangt.
6. Schriftelijke laatste wil van iemand, voor de regeling van wat er na zijn dood moet gebeuren met zijn vermogen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, bij een notaris een testament moeten maken.
2. Nee, een testament moet altijd op schrift staan.
3. Ja, het oudste testament blijft dan van kracht, op dat ene punt na.

Casus

Een bestemming ter herinnering

1. Ja, een legaat van € 20.000,- en de legataris was de Stichting Oorlogsgraven Wereldoorlog II.
2. Nee, als iemand een legaat krijgt, wordt hij hierdoor legataris en geen erfgenaam.
3. Door te informeren bij het Centraal Testamentenregister.

11.2 Vermogen: goederen, zaken, rechten en schulden

Kennisvragen

1. Zaken zijn stoffelijk, rechten niet.
2. Als zij op geld waardeerbaar zijn.
3. Nee, om emotionele redenen kan iets waardevol zijn, terwijl het niet op geld waardeerbaar is.
4. Al iemands goederen en schulden.
5. Zaken en rechten waarvan de waarde in een geld kan worden uitgedrukt.
6. Verplichtingen waarvan de waarde in een geld kan worden uitgedrukt.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, de hondjes zijn op geld waardeerbaar en behoren daardoor tot de vermogensgoederen van mevrouw.
2. Nee, deze verplichting is niet in geld uit te drukken.
3. Ja, een negatief vermogen dat uitsluitend uit schulden bestaat.

Casus

Een emigrant zonder oog voor vrouwelijk schoon

1. Alle genoemde zaken, rechten en verplichtingen behoorden tot het vermogen van de overledene.
2. Nee, het blijft waarde behouden.
3. € 100.000,-

11.3 Onroerende en roerende zaken; registergoederen

Kennisvragen

1. Voor de manier van eigendomsoverdracht en voor de manier waarop met zaken zekerheid voor terugbetaling van een schuld gegeven kan worden.
2. Zaken die aan een onroerende zaak zijn vastgemaakt, en zaken die tot een vaste inventaris van een onroerende zaak behoren.
3. Een register dat iedereen kan inzien.
4. Onroerende zaken, vliegtuigen en schepen met een inhoud van meer dan 20 m³.
5. Onroerend zijn de grond en zaken die met de grond vast zijn verbonden. Roerend zijn de overige zaken.
6. Goederen die in een openbaar register zijn opgenomen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, ze zijn niet meer met de grond verbonden.
2. Nee, het is geen vliegtuig.
3. Ja, het pakket is niet met de grond verbonden.

Casus

Dennebomen op kerstvakantie

1. Onroerend, de boom is vast met de grond verbonden.
2. Roerend, de boom is niet meer vast met de grond verbonden.
3. De dennenboom maakt deel uit van de grond en is daardoor onroerend. Het grondstuk waarin de dennenboom 11 maanden staat, staat in het openbaar register ingeschreven.

11.4 Vermogensrechten: volledige en beperkte, relatieve- en absolute rechten, zakelijke rechten

---

Kennisvragen

1. De waarde van het recht (de vordering) moet in geld kunnen worden uitgedrukt.
2. Rechten die geen beperkt recht zijn.
3. Als het een afsplitsing van een volledig recht is.
4. Rechten die men slechts tegen bepaalde personen kan laten gelden.
5. Rechten die men tegenover iedereen kan laten gelden.
6. Zakelijke rechten zijn absolute rechten die vastkleven aan een zaak zolang de recht-hebbende dit wenst.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, het was een relatief recht; het geldt slechts tegen de 19 activisten.
Nee, het was een volledig recht, het was niet van een ander recht afgesplitst.
2. Ja, het is een absoluut recht. Hij kan iedereen verbieden om over het weggetje te lopen.
3. Nee, het recht rust niet op een zaak en kan slechts tegen de koper worden uitgeoefend.

Casus

Sterrenbeelden die licht brachten

1. Een volledig recht, het was niet van een ander recht afgesplitst. Een absoluut recht: ze kon het tegen iedereen handhaven.
2. Het is een zakelijk recht; het rust op de ketting.
3. Er veranderde niets aan het recht van het meisje, want zij wilde niet meewerken aan het kwijtraken van haar zakelijke recht.

12.2 Eigenaar, bezitter, houder

Kennisvragen

1. Door de wet en door rechten van anderen.
2. De bezitter oefent de werkelijke macht over de zaak uit.
3. Als de eigenaar en de bezitter dezelfde persoon zijn.
4. Een bezitter te goeder trouw is ervan overtuigd recht op de zaak te hebben. De bezitter te kwader trouw weet dat hij dat recht niet heeft.
5. De bezitter heeft de zaak in zijn macht met de bedoeling deze macht te behouden. De houder heeft de zaak ook in zijn macht, maar heeft niet de bedoeling deze macht te behouden.
6. De eigenaar mag met een zaak doen wat hij wil, op voorwaarde dat hij de wet en rechten van anderen in acht neemt.
De bezitter heeft een zaak in zijn macht, met de bedoeling deze macht te behouden.
De houder heeft de zaak in zijn macht, zonder de bedoeling deze macht te behouden.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, hij moest rekening houden met rechten van anderen. De buurhuizen zouden ook brandschade op kunnen lopen. Bovendien is brandstichting een strafbaar feit.
2. Ja, na de koop mocht hij met de zaak doen wat hij wilde, maar hij mag hiermee de wet niet overtreden en hij moet rekening houden met rechten van anderen.
3. Ja, ook het laatste meisje heeft het boek in haar macht, zonder de bedoeling deze macht te behouden.

Casus

Een gouden greep

1. Bezitster niet te goeder trouw; moeder wist dat zij geen recht had op het bezit van de zaak.
2. Houdster, moeder had dan de macht over de zaak, maar liet door aangifte blijken dat zij niet de bedoeling had de zaak te behouden.
3. In dat geval was moeder noch bezitster, noch houdster.

13.2 Eigendomsverrijging door overdracht

Kennisvragen

1. Door overdracht.
2. a. Een overdrachtshandeling (de levering)
b. Beschikkingsbevoegdheid van de overdrager
c. Een geldige titel
3. Het daadwerkelijk overhandigen van de zaak.
4. Een notariële akte waarin verklaard wordt dat de eigendom naar een ander overgaat.
5. De akte moet worden ingeschreven in het daarvoor bestemde openbare register.
6. Het kadaster houdt het in vraag 5 bedoelde register bij.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, want er was aan alle vereisten voor een geldige overdracht voldaan:
  - een geldige titel (koop)
  - beschikkingsbevoegdheid van de overdrager;
  - een overdrachtshandeling: de levering omdat de notariële transportakte w in het daarvoor bestemde register was ingeschreven.
2. Nee, in dit register worden slechts notariële akten ingeschreven.
3. Ja, want:
  - er was een overdrachtshandeling (feitelijke levering);
  - er was een geldige titel (reden) voor deze levering (koop);
  - de winkelier was beschikkingsbevoegd.

Casus

Trekkertrek

1. Omdat aan alle eisen van een geldige overdracht was voldaan.
2. Nee, betaling is geen voorwaarde voor een overdracht.
3. Dan was buurman geen eigenaar geworden, er was immers nog niet geleverd.

14.2 De verbintenis

Kennisvragen

1. Doordat de wet ze aan je oplegt.
Door overeenkomst.
2. Het betreft dezelfde prestatie.
3. - Een verplichting om iets te doen.
- Een verplichting om iets te laten.
- Een verplichting om iets te geven.
4. Tegenover iemand die daar recht op heeft.
5. Door naar de rechter te gaan.
6. Een verbintenis is een verplichting om een bepaalde prestatie te leveren tegenover iemand die daar recht op heeft.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, tenzij je een overeenkomst hebt gesloten waardoor je tot deze prestatie bent verplicht.
2. Ja, het meisje heeft recht op levering van de cd en de verkoper is verplicht de cd te leveren.
De verkoper heeft recht op betaling van € 20,- en het meisje heeft de plicht deze € 20,- te betalen.
3. Ja, deze verbintenissen ontstaan uit de wet.

Casus

De geheimen van de kok

1. De werkgever had recht op arbeid, het meisje was verplicht deze arbeid te verrichten. Het meisje heeft recht op € 2400,- per maand aan loon, de werkgever is verplicht dit loon te betalen.
2. De werkgever had er recht op dat het meisje na ontslag niet bij de concurrent ging werken, het meisje was verplicht dit na te laten.
3. Ja, verbintenissen kunnen met behulp van de rechter worden afgedwongen.

14.3 De overeenkomst

Kennisvragen

1. Als er geen economisch belang aan verbonden is, is de afspraak vrijblijvend. Is er een economisch belang ontstaan dan is er een overeenkomst.
2. Door het aanvaarden van een aanbod; er is dan wilsovereenstemming.
3. Het moment dat men wilsovereenstemming heeft met elkaar.
4. Dat partijen het werkelijk eens zijn met elkaar.
5. Schriftelijk, mondeling of stilzwijgend.
6. Bij de rechter vragen om vernietiging van de overeenkomst.
7. Een afspraak met een economisch belang, die afdwingbare verbintenissen met zich meebrengt.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, er is hier sprake van een economisch belang.
2. Ja, een stilzwijgend aanbod.
3. Ja, zowel aanbod als acceptatie kan mondeling of schriftelijk gebeuren; als de wilsovereenstemming maar bereikt wordt.

Casus

Abonneewerving in West-Friesland

1. Nee, er is dan geen sprake van een overeenkomst waaruit verplichtingen ontstaan, dus ook geen plicht tot betaling.
2. Nee, er is dan geen sprake van een overeenkomst waaruit verplichtingen ontstaan; dus ook geen plicht tot terugzending.
3. Nee, er was geen aanvaarding van het aanbod, geen wilsovereenstemming, dus ook geen overeenkomst.

14.4 Eisen die aan een geldige overeenkomst gesteld worden.

Kennisvragen

1. - Wilsovereenstemming;
- bekwaamheid van partijen;
- de inhoud van de overeenkomst moet duidelijk zijn;
- geen strijd met de wet of het goede fatsoen.
2. Als een aanbod wordt aanvaard.
3. Mensen jonger dan achttien jaar en ouderen die onder curatele zijn gesteld.
4. Partijen moeten weten aan welke verbintenissen zij moeten voldoen.
5. Bij strijd met de wet of het goede fatsoen ontstaat er een nietige overeenkomst.
6. - Als de wilsovereenstemming niet op de juiste manier is ontstaan kan de overeenkomst vernietigd worden.
- Als een partij handelingsonbekwaam is kan namens de onbekwame om vernietiging gevraagd worden.
- Bij onduidelijkheid over de inhoud van de overeenkomst is deze nietig.
- Bij strijd met de wet of het goede fatsoen is de overeenkomst nietig.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, zijn ouders konden om vernietiging van de overeenkomst vragen.
2. Nee, de inhoud van de overeenkomst was niet duidelijk; hierdoor is de overeenkomst nietig.
3. Ja, wie een zo'n TOMTOM koopt voor € 50,- moet begrijpen dat het een gestolen Tom-Tom is. De overeenkomst is hierdoor in strijd met de wet.

Casus

Huishoudelijke bezigheden

1. Ja, er was een aanbod aanvaard.
2. Ja, partijen waren meerderjarig.
3. De inhoud van de overeenkomst was onduidelijk.

14.5 Algemene voorwaarden

Kennisvragen

1. Wanneer de tegenpartij op de hoogte was dat algemene voorwaarden op de overeenkomst van toepassing waren.
2. Wanneer regelmatig dezelfde soort overeenkomsten gesloten worden en men niet voor iedere overeenkomst apart de voorwaarden wil vaststellen.
3. Ieder die regelmatig dezelfde soort overeenkomsten afsluit.
4. - Wanneer aan de tegenpartij de algemene voorwaarden niet kent.
- Wanneer de voorwaarden voor de tegenpartij onredelijk bezwarend zijn.
5. Nee, als iemand de voorwaarden niet doorleest heeft diegene het ontstane nadeel aan zichzelf te wijten; de overeenkomst is hij vrijwillig aangegaan, inclusief de algemene voorwaarden.
6. Bij voorwaarden die op de zwarte lijst kan de consument de gebruiker meedelen dat hij zich niet aan de voorwaarden gebonden acht. Bij voorwaarden op de grijze lijst kan aan de leverancier gevraagd worden uit te leggen waarom hij ze niet onredelijk bezwarend vindt.
7. Algemene voorwaarden zijn voorwaarden die iemand van toepassing wil laten zijn op alle door hem af te sluiten overeenkomsten.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, hij kende de voorwaarden niet en kon ook niet van het bestaan van deze voorwaarden op de hoogte zijn.
2. Ja, alle huurders kunnen op de hoogte zijn van het feit dat op de huurovereenkomst algemene voorwaarden van toepassing zijn en deze desgewenst inzien.
3. Ja, mits de personen met wie je overeenkomsten sluit, op de hoogte zijn of kunnen zijn van het gebruik van algemene voorwaarden.

Casus

Beton vanwege wonderbare vermenigvuldiging

1. Nee, de tegenpartij moet ervan op de hoogte zijn.
2. Nee, pa was niet van tevoren op de hoogte van algemene voorwaarden.
3. Dan wordt deze voorwaarde zo nodig door de rechter vernietigd.

14.6 Toerekenbaar nakomen in de nakoming en overmacht

Kennisvragen

1. Wanneer de schuldenaar in gebreke is.
2. In de brief moet de schuldenaar een redelijke periode krijgen om alsnog te presteren. Na de in de brief genoemde einddatum is de schuldenaar in gebreke.
3. Als er sprake is van overmacht.
4. Omstandigheden waaraan de schuldenaar geen schuld heeft en die ook niet voor zijn risico komen.
5. Een schriftelijke aanmaning aan de schuldenaar om voor een bepaalde datum te presteren.
6. Overmacht is er als het tekortschieten in de nakoming door omstandigheden komt die niet de schuld van de schuldenaar zijn en die ook niet voor zijn rekening komen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, de bakker schiet tekort in de nakoming. Nakomen heeft geen zin. Er kan schadevergoeding geëist worden.
2. Nee, het feit dat de auto niet wilde starten, komt voor zijn risico. Vorst in januari is een normaal verschijnsel.
3. Nee, hij had iets kunnen doen om de prestatie mogelijk te maken. Ook goed is: ziekte van personeel is een risico wat de bakker loopt.

Casus

De weersverwachting van De Bilt

1. Ja, hier wordt niet behoorlijk nagekomen.
2. Nee, gezien het wisselvallige weer in Nederland komen weersveranderingen voor zijn risico.
3. Nee, het gebruik van (en de pech aan) de vrachtwagen komt voor zijn risico.

15.2 Koop en verkoop

Kennisvragen

1. Koopovereenkomsten kunnen schriftelijk, mondeling en stilzwijgend worden gesloten.
2. De koper heeft de plicht te betalen voor wat hij koopt.
3. De zaak in eigendom over te dragen en het bezit te verschaffen.
4. Door levering.
5. Het kopen van een roerende zaak in een winkel of een ander bedrijf, waarbij de zaak niet voor een beroep of bedrijf gekocht wordt.
6. Door middel van dwingend recht wordt de consument beschermd; onder andere wanneer de zaak niet aan de overeenkomst beantwoordt.
7. Een koop met gespreide betaling.
8. - Bij koop of afbetaling wordt de koper bij levering eigenaar, bij huurkoop pas na betaling van de gehele (huur)koopsom.
- Huurkoop moet schriftelijk worden vastgelegd, bij koop op afbetaling is dit niet voorgeschreven.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, er was wilsovereenstemming met een meerderjarige.
2. Nee, hier was sprake van een consumentenkoop waarbij de gekochte zaak aan de overeenkomst moest beantwoorden. De koper kon hierdoor de fiets gratis laten repareren.
3. Ja, dit is huurkoop omdat de eigendom pas overging na betaling van de (huur)koopsom en dit schriftelijk is overeengekomen.

Casus

De muzikanten die tot zwijgen werd gebracht

1. Omdat de verkoper nog eigenaar van de muzikanten was.
2. Schriftelijk.
3. Ja, dan was het een koop op afbetaling en had de verkoper de toren niet terug kunnen halen.

16.2 Huur en verhuur

Kennisvragen

1. Koop is een titel voor eigendomsovergang, huur niet. Bij huur krijgt men slechts het recht van gebruik.
2. Dit betekent dat men vrij is om de overeenkomst schriftelijk of mondeling aan te gaan.
3. De hoofdverplichtingen zijn:
  - de huurprijs betalen;
  - na afloop van de huur de zaak in dezelfde staat teruggeven.
4. Huur van woonruimte is huur van een als woning verhuurd gebouw of gedeelte daarvan.
5. Huur van bedrijfsruimte is huur van een gebouw of gedeelte daarvan voor bedrijfsuitoefening.
6. Huur en verhuur zijn overeenkomsten tot gebruik van iets tegen betaling.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, bij huur moet een vergoeding voor het gebruik worden gegeven; de betaling van de benzine is geen vergoeding voor het gebruik van de auto. Ook goed: Neen, hier is sprake van bruikleen.
2. Nee, slijtage aan de banden is een normale slijtage door het normale gebruik. Deze slijtagekosten zijn in de huurprijs inbegrepen.
3. Woonruimte; het betreft hier huur van een gedeelte van een gebouw dat gebruikt wordt als woonruimte.

Casus

Vier uitgelaten Rotterdamertjes

1. Nee, zo'n bungalow is niet bestemd voor (min of meer permanente) bewoning, maar louter als vakantieverblijf.
2. Na het einde van de huur moet het gehuurde in dezelfde staat worden teruggegeven.
3. Nee, want huur is vormvrij.

16.3 Huurbescherming

Kennisvragen

1. Omdat voor huurders vaak heel veel afhangt van voortzetting van de huur.
2. Voor huur van woonruimte en voor huur van bedrijfsruimte.
3. Ruimtes voor de detailhandels, de dienstverlening en ambachtsbedrijven, met een voor het publiek toegankelijke ruimte.
4. De verhuurder van woonruimte kan de huur alleen maar opzeggen om redenen die de wet vermeldt.
5. De huur van bedrijfsruimte kan pas na 5 jaar, en slechts om twee in de wet genoemde redenen opgezegd worden. Als van deze opzegmogelijkheid geen gebruik wordt gemaakt, wordt de huur met 5 jaar verlengd.
6. Huurbescherming is de wettelijke bescherming van goede huurders van woonruimte of bedrijfsruimte.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, de huurder gedroeg zich niet als een goede huurder; een vrijgezellenflat is niet geschikt voor blijvende bewoning door vier personen.
2. Nee, huurbescherming geldt slechts voor woonruimte en bedrijfsruimte.
3. Nee, hier is geen voor het publiek toegankelijke ruimte.

Casus

Het home onder de Martinitoren

1. Ja, het betreft hier huur van woonruimte. Het willen verhuren aan een nichtje is geen wettelijke grond tot huuropzegging.
2. Nee, huur is vormvrij.
3. De meisjes, deze hadden de huurovereenkomst gesloten.

17.2 De arbeidsovereenkomst

Kennisvragen

1. De gezagsverhouding.
2. Dat de werkgever instructies kan geven hoe de arbeid moet worden verricht.
3. Om de werknemer te beschermen, die vaak afhankelijk is van de werkgever.
4. Loon betalen.
5. Arbeid verrichten volgens de instructies van de werkgever.
6. Een overeenkomst waarbij een werknemer zich verplicht om tegen betaling van loon of salaris regelmatig arbeid te verrichten in dienst van een werkgever.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, loonbetaling in natura mag slechts voor eigen gebruik door de werknemer en zijn gezin.
2. Ja, de werknemer heeft volgens een dwingend rechterlijke wetsbepaling recht op het minimumloon
3. Nee, er was tussen de burens en het meisje geen overeenkomst gesloten.

Casus

Het home onder de Martinitoren

1. Nee, de arbeidsovereenkomst is vormvrij.
2. Nee, de matroos moest de arbeid persoonlijk verrichten.
3. Nee, hij was alleen ondergeschikt wat betreft zijn arbeid.

17.3 Ontslag

Kennisvragen

1. - Met wederzijds goedvinden;
- door de dood van de werknemer;
- door het verstrijken van een bepaalde termijn;
- door ontslag.
2. Bij arbeidsovereenkomsten aangegaan voor onbepaalde tijd.
3. Een ontslagvergunning van het UWV of een uitspraak van de kantonrechter.
4. Door het UWV (bedrijfseconomische redenen) of door de kantonrechter (persoonlijke redenen). Er wordt beoordeeld of het ontslag billijk is.
5. - Bij ontslag op staande voet wegens dringende reden;
- bij ontbinding door de kantonrechter wegens gewichtige reden.
6. Ontslag is een middel tot eenzijdige beëindiging van een arbeidsovereenkomst die voor onbepaalde tijd is aangegaan.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, de relatie van de zoon staat los van de arbeidsverhouding tussen de vader en de zoon.
2. Ja, hem kan ontslag op staande voet verleend worden wegens dringende reden.
3. Nee, dit is geen dringende reden zoals de wet dit eist.

Casus

Heeft ook de tweede morgenstond een kater in de mond?

1. Door een procedure via de kantonrechter te starten.
2. Dat de kantonrechter oordeelt dat het ontslag wegens dronkenschap hier onterecht was.
3. Ontbinding vragen wegens gewichtige reden.

18.2 Onrechtmatig gedrag

Kennisvragen

1. Als menselijk gedrag in strijd is met de wet, of inbreuk maakt op rechten van anderen, of niet volgens ongeschreven maatschappelijke regels is.
2. De daardoor aangerichte schade te vergoeden.
3. Causaal verband; alleen die schade komt voor vergoeding in aanmerking die redelijkerwijs ontstaan is door de onrechtmatige daad.
4. Als er sprake is van schuld in die zin, dat aan de dader een verwijt gemaakt kan worden de daad verricht te hebben.
5. Dit is een risico-aansprakelijkheid. De ouders dragen het risico voor schade veroorzaakt door het kind aan derden.
6. Er is sprake van onrechtmatige daad wanneer iemand in strijd handelt met de wet of inbreuk maakt op de rechten van anderen of zich niet volgens ongeschreven maatschappelijke regels gedraagt.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, door haar gedrag maakte zij inbreuk op het eigendomsrecht van de buurman. Zij had schuld, het kan haar toegerekend worden dat de schadeveroorzakende scherven op straat lagen.
2. Nee. Hoewel de bejaarde dame, door slechts geïnteresseerd toe te kijken en niets te doen, in strijd handelde met ongeschreven maatschappelijke regels, is hier geen sprake van een onrechtmatige daad. Er is geen causaal verband tussen haar 'niets doen' en de schade aan de auto. Deze schade ontstond door de daad van de jongens.
3. Ja, de arts is schuldig; hem kan worden toegerekend de verkeerde medicatie te hebben voorgeschreven.

Casus

Een duistere duik

1. De man die de sleuf groef. Zijn gedrag was onrechtmatig omdat hij inbreuk maakte op rechten van anderen en in ieder geval handelde in strijd met ongeschreven maatschappelijke regels.
2. Nee, er werd in dit geval onvoldoende gewaarschuwd door middel van een bij duisternis onverlicht bord.
3. Ja, de schade aan de fiets ontstond doordat de fietser in de sleuf reed.

18.3 Schade en smartengeld

Kennisvragen

1. Nadeel in geld en goederen.
2. Geleden verlies en gederfde winst.
3. Schade die niet bestaat uit vermogensschade, maar uit geleden pijn, gemiste levensvreugde of aantasting van de goede naam.
4. Alleen aan de gedupeerde zelf.
5. Schade is alle nadeel dat wordt geleden door iemand die recht heeft op schadevergoeding.
6. Smartengeld is vergoeding voor pijn die men moet lijden en levensvreugde die men moet missen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, door inkomstenderving.
2. Ja, bij de bepaling van het smartengeld neemt de recht de financiële omstandigheden mede in aanmerking.
3. Ja, op basis van de wet die het recht van smartengeld regelt voor naasten en nabestaanden in geval van zeer ernstig letsel of overlijden.

Casus

Lief en toch vals

1. Huisartsenrekening, vervoer naar het ziekenhuis, operatiekosten, zieken-huisverpleging.
2. Geleden pijn en gederfde levensvreugde.
3. De rechter.

19.2 Schadeverzekering en sommenverzekering

Kennisvragen

1. Voor dekking tegen de financiële gevolgen van bepaalde gebeurtenissen.
2. Een premie.
3. Door de polis.
4. Schadeverzekeringen en sommenverzekeringen.
5. Verzekering is dekking tegen financiële gevolgen van bepaalde gebeurtenissen.
6. De schadeverzekering die betreft de vergoeding van schade die ontstaat door een onzeker voorval.
De sommenverzekering betreft de uitkering van een bepaald bedrag dat van tevoren is overeengekomen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, het gaat hier om een schadeverzekering; alleen de ontstane schade mag uitgeroepen worden.
2. Nee, de bepalingen van de brandverzekering zijn opgenomen in de polis.
3. Nee, schadeverzekering alleen mogelijk voor de gevolgen van onzekere voorvallen.
Ja, een sommenverzekering is ook mogelijk ook voor situaties waarvan het zeker is dat ze gebeuren, zoals bij een levensverzekering.

Casus

Op jacht met een jacht

1. Een schadeverzekering; het jacht werd verzekerd tegen de schade die kon ontstaan door een onzeker voorval.
2. Jawel, dan zou de uitkering aan de erfgenamen toekomen.
3. Ja, de polis dient alleen als bewijs van het bestaan van de verzekering. De verzekering kan al eerder bestaan, want de verzekeringsovereenkomst is een vormvrije overeenkomst.

19.3 Sociale zekerheid

Kennisvragen

1. Om de mensen de garantie te geven dat zij onder alle omstandigheden een menswaardig bestaan kunnen leiden.
2. De overheid, maar de burgers betalen dit door het afdragen van premies en belastingen.
3. Werknemersverzekeringen
Volksverzekeringen
Bijstand.
4. Werknemersverzekeringen gelden voor werknemers en voormalige werknemers. Volksverzekeringen gelden voor alle mensen die legaal in Nederland wonen.
5. - De Wet Werk en Inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) regelt een uitkering bij langdurige arbeidsongeschiktheid;
- de Werkloosheidswet (WW) regelt een uitkering bij onvrijwillige werkloosheid;
6. - de Algemene ouderdomswet (AOW) regelt de uitkering aan mensen vanaf 65 jaar;
- de Algemene kinderbijslagwet (AKW) regelt de uitkering ten behoeve van minderjarige kinderen die geen studiefinanciering of andere inkomsten hebben;
- de Zorgverzekeringswet (Zvw) regelt de vergoeding van ziektekosten;
- de Wet langdurige zorg (Wlz) regelt o.a. de vergoeding voor langdurige opname in ziekenhuizen en inrichtingen. Ook andere kosten voor langdurige zieken en gehandicapten worden uit deze pot betaald.
7. Men moet:
- in Nederland wonen
- onvoldoende middelen van bestaan hebben
- geen beroep kunnen doen op één van de sociale verzekeringswetten
8. Sociale zekerheid is de wettelijke garantie voor een menswaardig bestaan van alle inwoners van Nederland.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. De werkgever is verplicht het loon door te betalen.
2. Nee, de Wlz neemt deze kosten voor haar rekening.
3. Ja, op grond van de Participatiewet omdat hij niet zelf in zijn levensonderhoud kon voorzien.

Casus

Een wijze uit het Oosten

1. De ouders van de Syrische werknemer vallen onder geen enkele sociale verzekering; zij zijn slechts vakantiegasten. Voor de Syrische werknemer en zijn gezin gelden dezelfde regelingen als voor Nederlandse werknemers.
2. Door het gezin van de Syrische werknemer; niet door de ouders die niet in Nederland woonachtig zijn.
3. Nee, hij heeft eigen inkomsten uit arbeid.

20.2 Belastingen

Kennisvragen

1. Om geld te krijgen om de overheidstaken uit te kunnen voeren.
2. Door de overheid (landelijk/provinciaal/gemeentelijk).
3. Geen directe tegenprestatie
4. Belastingen zijn betalingsverplichtingen die door de overheid worden opgelegd om de algemene voorzieningen te financieren.
5. Belasting, accijns en recht.
6. Belastingen zijn betalingsverplichtingen die door de overheid worden opgelegd, om algemene voorzieningen te financieren.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, het kopen van staatsloten is geen verplichting; belasting betalen wel.
2. De Duitse man is geen inwoner van Nederland en valt daardoor niet onder de Nederlandse Wegenbelasting.
3. Nee, de overheid verricht voor dit bedrag een direct aanwijsbare tegenprestatie. Dit is bij belastingen niet het geval.

Casus

Hondse behandeling van een dame?

1. Omdat de wet aan gemeenten toestemming heeft gegeven om bepaalde eigen gemeentelijke belastingen te heffen.
2. Tot de inwoners van de desbetreffende gemeente.
3. Ja, belastingverplichtingen gelden algemeen en onafhankelijk van de vraag in hoeverre men gebruik maakt van overheidsvoorzieningen.

21.2 Vereniging en Stichting

Kennisvragen

1. Een ideëel doel
2. Het maken van winst ter verdeling onder de leden, oprichters of bestuur.
3. Als ze opgericht worden bij notariële akte en ingeschreven staat in het Handelsregister.
4. De Kamer van Koophandel
5. Een vereniging is een organisatie van mensen die samen een ideëel doel nastreven.
6. Een stichting is een rechtspersoon zonder leden maar met een kapitaal dat wordt gebruikt voor een ideëel doel

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, de opbrengst kan gebruikt worden voor het ideële doel van de vereniging.
2. Ja, een stichting is rechtspersoon en kan daardoor erfgenaam zijn.
3. In het Handelsregister.

Casus

Cruif, redder van Ajax?

1. Een vereniging want de vereniging heeft leden.
2. Door de vereniging bij notariële akte op te richten en vervolgens in laten schrijven in het Handelsregister.
3. De initiatiefnemers.

22.2 Beroep, bedrijf en onderneming, de eenmanszaak

Kennisvragen

1. Ja, een dominee en een pastoor verrichten regelmatig werkzaamheden van een bepaalde soort en worden hiervoor betaald.
2. Dat het gericht is op het maken van winst.
3. Een onderneming kan meerdere bedrijven omvatten.
4. De eigenaar van de eenmanszaak.
5. Beroep: regelmatig en tegen vergoeding verrichten van werkzaamheden van een bepaalde soort.
Bedrijf: zelfstandige eenheid voor commerciële activiteit in industrie, handel, landbouw en dergelijke.
Onderneming: juridische vorm voor uitoefening van één of meer bedrijven.
6. Onderneming met één persoon als eigenaar.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, dan zou hij voor zijn werkzaamheden een vergoeding moeten ontvangen.
2. Ja, het betreft hier zelfstandige eenheden voor commerciële activiteit in de handel.
3. Ja, in één onderneming kunnen zowel het melkveebedrijf als de camping uitgeoefend worden.

Casus

De figaro die zich waagde op glad ijs

1. Ja, want de kapper was de enige eigenaar van de zaak.
2. Nee, er waren nu twee eigenaars.
3. Ja, de dames oefenden zowel voor als na de overname een beroep uit; ze verrichtten tegen vergoeding een bepaalde werkzaamheid uit (het verzorgen van kapsels). De kapper oefende geen bepaalde werkzaamheid meer uit waarvoor hij een vergoeding kreeg, en oefende dus geen beroep meer uit.

23.2 Maatschap, vennootschap onder firma en commanditaire vennootschap

---

Kennisvragen

1. In een maatschap maten (de wet spreekt echter van vennoten). De deelnemers aan een vennootschap onder firma en een commanditaire vennootschap worden vennoten of firmanten genoemd.
2. Geen enkele.
3. Bij een maatschap zijn de maten ieder voor een gelijk deel aansprakelijk voor de maatschapsschulden. Bij een vennootschap onder firma en een commanditaire vennootschap zijn de beherende firmanten allen volledig (hoofdelijk) aansprakelijk voor de schulden.
4. In een maatschap brengen twee of meer personen geld en/of goederen en/of arbeid bijeen, voor een gezamenlijke commerciële activiteit.
5. Een vennootschap onder firma is een maatschap met eigen handelsnaam en met volledige (hoofdelijke) aansprakelijkheid van de firmanten.
6. Een commanditaire vennootschap is een combinatie van een of meer beherende vennoten en een of meer stille vennoten die geld ingebracht hebben.
7. In het handelsregister.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, het bleef een eenmanszaak; de onderneming had nog steeds één eigenaar.
2. Ieder van de twee huisartsen voor € 420,-, tenzij een andere aansprakelijkheidsregeling gold.
3. Nee, dan ontbreekt de stille vennoot en is het een vennootschap onder firma.

Casus Een stille maar actieve vennoot

1. Ja, door zich actief met de bedrijfsvoering te bemoeien was hij van stille vennoot behorend vennoot geworden en daardoor hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden.
2. Alle drie vennoten konden voor het volledige schuldbedrag worden aangesproken; ook de accountant nu hij zich met de bedrijfsvoering was geen bemoeien.
3. Dan was de accountant niet persoonlijk aansprakelijk geweest. Wel was hij met zijn ingebrachte geld aansprakelijk.

24.2 Naamloze vennootschap (NV) en besloten vennootschap (BV)

Kennisvragen

1. Bij een BV zijn de aandeelhouders bekend; bij een NV niet.
Bij een BV mogen de aandelen niet vrij aan anderen worden overgedragen; bij een NV mag dat wel.
2. De BV en de NV zijn rechtspersoon; de rechtspersoon is zelf aansprakelijk voor de schulden.
3. Een aandeel is een gedeelte van het kapitaal; de winstuitkering over dit aandeel wordt dividend genoemd.
4. De coöperatieve vereniging mag winst maken.
5. Bij notariële akte.
6. De algemene vergadering van aandeelhouders bij de NV en de BV. De algemene ledenvergadering bij de coöperatieve vereniging.
7. In het Handelsregister.
8. De NV en de BV zijn vennootschappen met eigen rechtspersoonlijkheid en een in aandelen verdeeld kapitaal. De coöperatieve vereniging is een vereniging die voor haar leden winst maakt.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, een NV, want bij een BV zijn de namen van de aandeelhouders bekend.
2. Nee, dividend wordt uit de winst toegekend.
3. Nee, de aandeelhoudersvergadering heeft uiteindelijk de beslissende macht.

Casus

Een Zeeuws familiebedrijf van 102 jaar

1. Aan een BV; als de vader en de twee zoons hiervan aandeelhouders worden, dan kan bepaald worden dat de aandelen slechts aan familieleden overgedragen mogen worden.
2. De vader en de twee zoons zijn niet meer volledig aansprakelijk voor de schulden; de rechtspersoon zelf is dan aansprakelijk.
3. De notaris die de oprichtingsakte moet maken.

25.2 De Kamer van Koophandel

Kennisvragen

1. Bevordering van de economische belangen in haar gebied door o.a.:
Het bijhouden van register;
Het geven van informatie en adviezen;
Het bevorderen van beroepsonderwijs.
2. Het Handelsregister
3. Zo kan iedereen te weten komen wie de eigenaar van een bedrijf is en wie er aansprakelijk is voor schulden.
4. Het ter inzage leggen van de jaarcijfers van een bedrijf.
5. Omdat namen beschermd zijn. Dezelfde naam zou tot verwarring leiden.
6. De Kamer van Koophandel is een instelling tot bevordering van de economische belangen in haar gebied.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, de Kamer verstrekt alle informatie die nodig is. Tevens heeft zij een startersplan ontwikkeld.
2. Ja, alle bedrijven moeten ingeschreven staan in het Handelsregister.
3. Ja, derden die te goeder trouw zijn, mogen op het Handelsregister afgaan. De vader blijft dus aansprakelijk.

Casus

Economische roerselen onder politiepetten

1. De inschrijving in het Handelsregister
2. De naam scheidt verwarring; ze suggereert dat het bedrijf iets met de politie te maken heeft.
3. Nee, het bedrijf is geen rechtspersoon en hoeft daardoor haar financiële gegevens niet ter inzage te leggen.

26.2 Incasso

Kennisvragen

1. Buitenrechtelijke incasso en gerechtelijke invordering. Aan de eerste komt geen rechter te pas, aan de tweede wel.
2. Omdat pas na ingebrekestelling (waarin de laatste termijn genoemd wordt waarbinnen betaald kan worden), de rechter ingeschakeld kan worden.
3. a. Sommeren om de vordering te voldoen.
b. Daarna (of al in de sommatie) in gebreke stellen voor geval binnen een bepaalde termijn niet wordt betaald.
c. Gerechtelijk invorderen.
4. Het buitengerechtelijk deel kan de schuldeiser zelf doen.
5. Als de vordering groter is dan € 25.000,- is de rechtbank bevoegd om dit te beoordelen. Hier is echter de hulp van een advocaat nodig.
6. Incasso is het innen van geld dat men te goed heeft.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, aan de schuldenaar moet een redelijke termijn gegund worden om de vordering te voldoen. Dit was hier niet het geval.
2. Ja, de algemene voorwaarden maakten deel uit van de overeenkomst. De incassokosten kwamen hierdoor ten laste van de schuldenaar.
3. Ja, over een vordering van € 6.000,- kan geprocedeerd worden bij de sector kanton. Hierbij is geen advocaat nodig.

Casus

Gekleed in tule, gehuld in zwijgen

1. De dame sommeren te betalen, maar haar een redelijke termijn gunnen om alsnog te betalen. Meedelen dat, als er binnen die termijn niet betaald is, zij in gebreke is en de rechter ingeschakeld zal worden.
2. Als de rechter haar tot betaling heeft veroordeeld.
3. Goedkoper doordat geen advocaat nodig is. Proces begint met een dag-vaardingsformulier dat de couturier zelf in kan vullen.

27.2 Faillissement

Kennisvragen

1. Door de schuldeisers en door de schuldenaar zelf.
2. Dat er meer dan één schuld is en dat er meer dan één schuldeiser is.
3. Om beslag te leggen op de goederen van de schuldeiser
4. Het vermogen wordt geliquideerd en de opbrengst wordt verdeeld onder de schuldeisers.
5. Liquidieren van het vermogen en verdeling van de opbrengst hiervan onder de schuldeisers.
6. De rechter-commissaris houdt toezicht op de curator en de afwikkeling van het faillissement.
7. Faillissement is de beslaglegging op het vermogen van een schuldenaar ten behoeve van alle schuldeisers.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, de schuldenaar is nog steeds handelingsbekwaam. Hij is alleen niet bevoegd om over zijn vermogen te beschikken.
2. Nee, er moeten meerdere schuldeisers zijn.
3. Nee, na het faillissement blijven de schulden die niet (helemaal) betaald werden, bestaan.

Casus

Flamingo's op de Veluwe

1. De curator moet het verlies voor de crediteuren zoveel mogelijk beperken.
2. De failliet kan zich wenden tot de rechter-commissaris.
3. Nee, hij is handelingsonbevoegd met betrekking tot zijn vermogen.

27.3 Surseance van betaling

Kennisvragen

1. Door de schuldenaar zelf.
2. Dat hij tijdelijk zijn schulden niet kan betalen, maar op termijn waarschijnlijk wel.
3. Tijdelijke opschorting van betalingsverplichtingen.
4. Samen met de schuldenaar het vermogen beheren om tot financieel herstel te komen.
5. Ja, de schuldenaar blijft handelingsbekwaam.
6. Hij is niet bevoegd om zelfstandig over zijn vermogen te beschikken.
7. Een door de rechtbank verleende opschorting van betalingsverplichtingen, om financieel herstel mogelijk te maken.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, de man kon de rechtbank er niet van overtuigen dat hij door verder te gaan met roulettespelen uit de financiële moeilijkheden zou komen.
2. Ja, als er geen betalingsachterstand meer is, hoeft iemand ook zijn betalingen niet meer uit te stellen.
3. Nee, dan heeft surseance geen zin, zijn crediteuren zullen niet meer met hem willen samenwerken.

Casus

Het noodlot in de gedaante van een meisje

1. Ja, surseance van betaling kan verlengd worden.
2. De schuldeisers.
3. Nee, de rechtbank zal in deze situatie niet verwachten dat de betalingsmoeilijkheden van tijdelijke aard zijn en dus de surseancetermijn niet verlengen.

27.4 Schuldsanering

Kennisvragen

1. Natuurlijke personen die geen kans zien uit de schulden te komen.
2. Om mensen de kans te geven zonder schulden opnieuw te starten.
3. Via de gemeente, met behulp van een erkende schuldhulpverlener tot een akkoord met de schuldeisers te komen.
4. Of de schuldenaar buiten zijn schuld in de problemen is gekomen.
5. Het verkopen van de goederen van de saniet, het maken een schuldsaneringsplan en het toezicht hierop.
6. Nee.
7. Schone lei houdt in dat de saniet zonder opeisbare schulden opnieuw kan starten.
8. Ja, ze moet meewerken om zoveel mogelijk geld binnen te brengen ten behoeve van de schuldeisers.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Ja, de gemeente kan een schuldsaneerder aanwijzen om die dan probeert tot een akkoord met de schuldeisers te komen
2. Nee, hij is door eigen schuld in de problemen gekomen.
3. Ja, ze moet eraan meewerken zoveel mogelijk geld te verdienen om de schuldeisers te betalen.

Casus

Einde van het melkmantijdperk

1. Om uit de schulden te komen.
2. De wagen wordt verkocht en ook het spaargeld wordt gebruikt om de schulden zoveel mogelijk te betalen.
3. Dat hij zonder opeisbare schulden opnieuw kan beginnen.

28.2 Voorrang

Kennisvragen

1. Vorderingen die gelijkwaardig aan elkaar zijn.
2. Vorderingen die voor de concurrente vorderingen gaan.
3. Wanneer een schuldenaar niet voldoende geld heeft om alle vorderingen te voldoen (zoals meestal in een faillissement).
4. Door de wet en bij overeenkomst.
5. Wettelijk voorrecht of privilege.
6. Voorrang is het recht op eerdere uitbetaling van de eigen vordering boven andere vorderingen.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, de Staat der Nederlanden heeft voldoende geld om zowel de concurrente vorderingen als de vorderingen met voorrang te voldoen.
2. Nee, het betrof hier twee concurrente vorderingen die gelijkwaardig aan elkaar waren.
3. Ja, want de vordering met voorrang gaat boven de concurrente vordering.

Casus

Op de stoel van de faillissementscurator

1. De vordering van de belasting en de vordering wegens achterstallig loon hebben voorrang en worden dus uitbetaald. Er blijft dan nog € 1000,- over voor verdeling onder de concurrente schuldeisers. Het concurrente schuldbedrag is € 10.000,-; de concurrente schuldeisers krijgen ieder 1/10 deel van hun vordering.
2. Op grond van de wet.
3. Het zijn concurrente vorderingen die gelijkwaardig aan elkaar zijn. Er is voor € 10.000,- aan concurrente vorderingen en er is nog € 1000,- te verdelen. Iedere concurrente crediteur krijgt dus 1/10 deel van zijn vordering uitbetaald.

28.3 Retentie (terughouding) en reclame (terugvordering)

Kennisvragen

1. Wanneer iemand een zaak van een andere onder zich heeft en de vordering met betrekking tot die zaak niet is voldaan.
2. Door teruggave van de zaak.
3. Verkopers van roerende zaken.
4. Het moet gaan om:
  - verkochte roerende zaken,
  - die nog niet bewerkt of verwerkt zijn,
  - en waarvan de koopprijs opeisbaar en nog niet voldaan is.
5. Het recht van retentie is het recht om de teruggave van een zaak te weigeren tot de schuldenaar aan zijn betalingsverplichting m.b.t. die zaak heeft voldaan.
6. Het recht van reclame is het recht om een verkochte roerende zaak terug te halen als de koopprijs niet wordt voldaan.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, de garagehouder had de motor teruggegeven en daarmee raakte hij zijn retentierecht kwijt. Dit kan later niet opnieuw voor dezelfde vordering ontstaan.
2. Ja, bij het meisje kon hij terecht. Door het recht van reclame in te roepen werd de verkoper weer eigenaar.
3. Nee, het geleverde stuk marmer was bewerkt.

Casus

Een dreigbrief van tante Truus

1. Ja, het betrof hier:
  - een verkochte roerende zaak;
  - die niet bewerkt of verwerkt was;
  - waarvan de koopprijs opeisbaar was en nog niet was voldaan.
2. Ja, het recht van reclame berust op de wet.
3. Nee, een huis is een onroerende zaak.

29.2 De beperkte zekerheidsrechten pand en hypotheek

Kennisvragen

1. Tot zekerheid dat een schuld terugbetaald wordt.
2. Pandrecht is op roerende goederen mogelijk.
3. Op registergoederen.
4. De eigenaar van het pand heet pandgever, degene die het pandrecht krijgt pandhouder.
De eigenaar van het registergoed heet hypotheekgever, degene die het hypotheekrecht krijgt heet hypotheeknemer of hypotheekhouder.
5. Dan mag de schuldeiser het goed in het openbaar verkopen.
6. Een beperkt zekerheidsrecht is een recht waarbij een goed dient als garantie voor nakoming van een betalingsverplichting.
Pand is de roerende zaak die als zekerheid dient tot nakoming van een betalingsverplichting.
Hypotheek is de zekerheid waarbij een registergoed zekerheid biedt tot het nakomen van een betalingsverplichting.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, beperkte zekerheidsrechten worden op goederen gevestigd.
2. Nee, de schuld moet bestaan voordat het beperkte recht van hypotheek gevestigd kan worden.
3. Ja, als er een bezitloos pandrecht gevestigd werd.

Casus

Vriendinnen onder elkaar

1. Nee, een pandrecht berust op een overeenkomst, waardoor eenzijdig een pandrecht op de fiets vestigen is onmogelijk.
2. Nee, het pand mag dan in het openbaar verkocht worden.
3. Nee, het pand kan niet gebruikt worden, het is niet langer bij de eigenaar.

30.2 Het publiekrecht

Kennisvragen

1. De grondwet
2. De grondrechten.
3. De regering met de Staten-Generaal, Provinciale Staten, de Gemeenteraad.
4. Dat staat in de gemaakte wet.
5. De rechterlijke macht.
6. In formele wetten.
7. Publiekrecht regelt de verhouding tussen de overheid en haar burgers.
De grondwet is de basisregeling van ons publiekrecht.
Een formele wet is door de regering samen met de Staten-Generaal gemaakt.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, de regering doet dat samen met de Staten-Generaal.
2. Nee, er is een grondrecht dat ons vrijheid van godsdienst geeft.
3. Nee, de grondwet wordt verder uitgewerkt in formele wetten.

Casus

Belasting betalen doe ik niet

1. Op grond van het publiekrecht.
2. Dwingend recht.
3. De regering (de minister van Financiën).

30.3 Staatsrecht

Kennisvragen

1. Omdat er behalve het rijk andere zelfstandige overheden zijn zoals provincies en gemeenten.
2. Alle Nederlanders die ouder dan achttien jaar zijn.
3. Samen met de regering formele wetten maken en de controle op de regering.
4. De regering bestaat uit de koning(in) en de ministers. Het kabinet bestaat uit de ministers en de staatssecretarissen.
5. Een bewindspersoon die een deel van de taak van een minister uitvoert.
6. Omdat er meestal een regering moet zijn die steunt op een meerderheid in de Tweede Kamer.
7. Een formateur probeert een kabinet te vormen.
8. Als ze geen vertrouwen meer in het kabinet hebben.
9. Grondrechten zijn rechten die de overheid moet respecteren zoals de vrijheden van meningsuiting, godsdienst, vereniging en vergadering, onderwijs enzovoort.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, alleen als ze dit samen met de Staten-Generaal doet in een formele wet.
2. Ja, het kabinet zal aftreden.
3. Partijen moeten dan samenwerken (een coalitie vormen) om een kabinet te vormen dat kan rekenen op een meerderheid in de Tweede Kamer.

Casus

Geen fusie Waddinxveen-Gouda

1. Ja, er is in Nederland vrijheid van vereniging.
2. Van ditzelfde grondrecht.
3. Vrijheid van meningsuiting.

30.4 Bestuursrecht en bestuursrechtspraak

Kennisvragen

1. Als ze daarvoor wettelijk bevoegd is.
2. Een beschikking heeft rechtsgevolgen, een feitelijke handeling niet.
3. Het is een beschikking omdat het rechtsgevolg van dit besluit is dat de student recht krijgt op studiefinanciering.
4. De Algemene wet bestuursrecht (AWB).
5. - De beschikking wordt genomen.
- Bezwaar maken bij het orgaan dat de beschikking nam.
- Het dagelijks bestuur beschikt op het bezwaar.
- Beroep bij de bestuursrechter van de rechtbank tegen de laatste beschikking.
- Hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
6. Een overheid is een overheidsorgaan of instelling bestaande uit personen die bevoegdheden hebben die gewone burgers niet hebben.
7. Een beschikking is een overheidsbesluit dat alleen rechtsgevolgen heeft voor een bepaald geval (een burger of groep burgers of voor een bepaalde zaak).

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, geen wet gaf B & W die bevoegdheid.
2. Nee, de man moest eerst bezwaar maken bij B & W zelf.
3. Nee, het plaatsen van het bord is een feitelijke handeling.

Casus

Buurman wel

1. Aan B & W.
2. In beroep tegen dit besluit gaan bij de rechtbank.
3. B & W bestuurden in dit geval niet behoorlijk; wat in eenzelfde situatie alle andere straatbewoners mochten, moet hem ook toegestaan worden.

30.5 Strafrecht

Kennisvragen

1. Als een wet zegt dat dit feit strafbaar is.
2. De wetgever.
3. Overtredingen en misdrijven. Op overtredingen staan lagere straffen dan op misdrijven. Overtredingen worden door de sector kanton behandeld, misdrijven door de 'normale' rechtbank
4. De rechtbank.
5. Het strafbare feit kan vervolgd worden bij de rechtbank die is gevestigd in het gebied waar het strafbare feit is gepleegd;
Er kan ook vervolgd worden bij de rechtbank die is gevestigd in het gebied waar de verdachte woont of verblijft
6. Het Openbaar Ministerie (vertegenwoordigt door een officier van justitie).
7. Middelen die de wet geeft om achter de waarheid te komen.
8. - de verdachte aanbieden om met bepaald bedrag vervolging te voorkomen;
- besluiten af te zien van vervolging;
- het strafbare feit vervolgen.
9. - wanneer de verdachte bij de strafrechter moet verschijnen;
- een omschrijving van het strafbare feit;
- wanneer en waar dit feit heeft plaats gevonden.
10. De president van de rechtbank vraagt de verdachte naar zijn naam en adres.
De officier van justitie vertelt wat ten laste gelegd wordt.
Onderzoek op de zitting.
Requisitoir → Pleidooi → Repliek → Dupliek.
Laatste woord van de verdachte.
President deelt mee wanneer de uitspraak is.
11. Hoger beroep, cassatie.

Toepassingsvragen

Maak duidelijk waarom je kiest voor ja of nee.

1. Nee, de foyer is een overdekte ruimte.
2. Nee, alleen de dwangmiddelen die wet geeft mogen gebruikt worden.
3. Ja, hij kan bij verstek veroordeeld worden.

Casus

Wie zich brandt moet op de blaren zitten

1. De rechtbank.
2. De president van de rechtbank en de overige rechters, de officier van justitie en de raadsman van de verdachte.
3. Ja, als de rechtbank zich maar aan het wettelijke strafmaximum houdt. Nee, het wettelijke strafmaximum staat vast.